

15.9.2022

Eduskunta
Maa- ja metsätalousvaliokunta

mmv@eduskunta.fi

Viite: lausuntopyyntöne 9.9.2022

U 50/2022 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi teollisuuden päästöistä (teollisuuspäästädirektiivin muuttaminen)
sekä

U 51/2022 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi teollisuuslaitosten ympäristötietojen ilmoittamisesta ja teollisuuspäästöportaalin perustamisesta (päästöportaaliasetus)

Pihvikarjaliitto kiittää mahdollisuudesta antaa valiokunnalle asiantuntijalausunto valtioneuvoston kirjelmiin teollisuuspäästädirektiivistä ja päästöportaaliasetuksesta. Olemme riippumaton valtakunnallinen järjestö, joka edustaa suomalaisia pihvikarjankasvattajia.

U 50/2022 vp

Teollisuuspäästädirektiiviä koskevan ehdotuksen EU/2023/0451 tarkoituksena on vähentää suurista teollisuuslaitoksista ja eläinsuojista aiheutuvia päästöjä ilmaan, veteen ja maaperään sekä päästöistä johtuvia ympäristö- ja terveyshaittoja. Ehdotuksella laajennettaisiin direktiivin soveltamisalaa, ja määrällisesti suurin laajennus koskisi eläinsuojia. Lausuntomme koskee pääasiassa viimeksimainittua eli kotieläintuotantoa.

Direktiivi koskisi eläinsuojia, joiden vähimmäiskoko olisi 150 eläinyksikköä. Eläinyksiköillä (ey) tarkoitetaan tässä Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston täytäntöönpanoasetuksen (EU N:0 808/2014) mukaisia kertoimia, jotka eivät sellaisenaan kuvaa tuotantoeläinten ympäristövaikutuksia, eivätkä ne esimerkiksi huomioi sitä, laiduntavatko eläimet vai pidetäänkö niitä jatkuvasti sisällä eläinsuojassa. Pihvikarjaliitto katsoo, että direktiivin soveltamisalan ey-perusteinen laajennus ei sellaisenaan tuo ympäristöhyötyjä, sillä jo nykyisiin maatalouden lupa- ja ilmoitusmenettelykäytäntöihin sisältyy kattavia päästöjen rajoittamisen vaatimuksia.

Komissio ehdottaa eläinsuojille lupamenettelyä, jossa vaatimukset olisivat kevennettyjä suhteessa siihen, mitkä olisivat direktiiviehdotuksen soveltamisalaan kuuluvien muiden teollisuuslaitosten vastaavat vähimmäisvaatimukset. Pihvikarjaliitto puoltaa tätä linjausta.

Direktiiviehdotuksessa annettaisiin komissiolle valtuus antaa delegoitu säädös kaikkia eläinsuojia koskevista toimintasäännöistä liittyen päästörajoihin, tarkkailuvaatimuksiin, lannanlevityskäytäntöihin, päästöjen rajoittamistoimenpiteisiin, ympäristötehokkuuden raja-arvoihin, sekä muihin vaatimuksiin liittyen parhaan käyttökelpoisen tekniikan soveltamiseen. Pihvikarjaliitto vastustaa delegoidun säädöksen käyttöä eläinsuojien toimintasääntöihin liittyen ja yhtyy valtioneuvoston kantaan siitä, että näistä seikoista tulisi ensisijaisesti säätää komission

15.9.2022

täytäntöönpanopäätöksellä niin, että toteutettavien lisätoimenpiteiden kustannukset ja hyödyt arvioitaisiin.

Eläinsuojien kevennetyssä lupamenettelyssä säädettäisiin myös yleisön osallistumismahdollisuuksista ja muutoksenhakumahdollisuuksista. Yleisölle halutaan antaa osallistumisoikeudet lupa- ja luvan muutosmenettelyihin, sekä ”laitoksia” koskevien yleisten sääntöjen valmisteluun. Toteamme, että Suomessa yleisöllä on jo entuudestaan laajat oikeudet osallistua eläinsuojia koskeviin lupa- ja ilmoitusprosesseihin, eikä näitä oikeuksia ole tarpeen laajentaa nykyisestä. Vaarana on, että osallistumismahdollisuuksia käytetään tahallisesti väärin ja siten haitataan elinkeinonharjoittajan työtä.

U 51/2022 vp

Päästöportaaliasetuksessa komissio ehdottaa säädösmuutoksia teollisuuslaitosten ja eräiden muiden toimintojen ympäristötietojen ilmoittamiseen. Lisäksi komission ehdotuksessa säädettäisiin teollisuuspäästöportaalista, sen rakenteesta ja sisältövaatimuksista sekä asiaan kuuluvien tietojen keräämisestä. Suomessa raportointivelvollisten toiminnanharjoittajien joukko laajenisi etenkin suureen määrään eläinsuojien pitäjiä.

Asetusehdotuksen mukaan toiminnoista raportoitaviin tietoihin lisättäisiin veden, energian ja raaka-aineiden käyttö sekä tuotannon määrä, työntekijöiden määrä ja toiminta-aika ja lisäksi tiedot päästöjä aiheuttaneista onnettomuuksista. Lisäksi ehdotuksessa on eräitä tarkempia säännöksiä tietojen keräämisestä ja toimittamisesta toimivaltaiselle viranomaiselle.

Pihvikarjaliitto haluaa ystävällisesti muistuttaa, että Suomen hallitusohjelman mukaisesti lainsäädännöllisten toimien ei tule aiheuttaa maatalousyrittäjille lisäkustannuksia ilman kompensatiota. Kotieläintiloja koskevat säädökset ympäristötietojen ilmoittamisesta nykyistä yksityiskohtaisemmin sekä teollisuuspäästöportaalien perustamisesta koituvat ympäristöhyödyt tulee tarkkaan arvioida suhteessa viljelijöille koituvaan ylimääräiseen byrokratiaan ja lisäkustannuksiin.

Kunnioitavasti,

Pihvikarjankasvattajien liitto ry

Tero Hosike, puheenjohtaja, Huittinen (tero.hosike@pihvikarjaliitto.fi)

Anssi Hänninen, varapuheenjohtaja, Rautalampi

Piia-Liina Anttila, hallituksen jäsen, Ylöjärvi

Esa Karjalainen, hallituksen jäsen, Vaala

Mikko Peura, hallituksen jäsen, Jalasjärvi

Aku Länninki, hallituksen jäsen, Forssa

Esko Rissanen, hallituksen jäsen, Pieksämäki

Jaakko Veräväinen, hallituksen jäsen, Hämeenlinna